ప్రకృతి గ్రంథమాల 39.

కల్లుముంత - సారాయిసీసా

1 వ భాగము

(కల్లు, సారాయి, బీర్, విస్కీ, బ్రాంది, సోడా, లిమ్నేడ్
మున్నగు దుష్టపానీయములను నిరసించును.)

ప్రకాశకులు:
ప్రకృతి కార్యాలయము, బెజవాడ.

బెజవాడ:
ంధ్ర గ్రంథాలయ ముద్రాక్షరశాల యందు
క. కోదండరామయ్యగారిచే
ముద్రింపఁబడియె

1929.

ఇతరులకు వెల రు 0—10—0.
ప్రకృతి చందాదారులకు వెల రు 0—6—0.

ప్రకృతి చందాదారులకు తగ్గింపు ధరలు.

తొట్టివైద్యము.

ఇందులో కూనెగారి "అభినవ వైద్యశాస్త్రము, ముఖవైఖరివిద్య, రోగారోగ్యవివేకము, శిశుపోషణము" అను గ్రంథవిషయములు [illegible]

ఇందులో 70 పటములు, 4 భాగములు, 34 అధ్యాయములు, 6 బంధములు వెరశి 40 పుటలు గలవు. గ్లేజు కాగితము. చక్కని బైండు. చందాదారులకు వెల రు 2-8-0 మాత్రమే. ఇతరులకు రు 3-0-0.

	ఇతరులకు	చందాదా
2 సూర్యకిరణచికిత్స (రంగుచికిత్స)	0 12 0	0 1
3 మలబద్ధము (వివిధచికిత్సలు గలవు)	0 12 0	0
4 ఆరోగ్యాదర్శము (గాంధిమహాత్మునిది)	0 8 0	0
5 ఉపవాస చికిత్స (43అధ్యాయములు)	1 0 0	0
6 నైసర్గికజలచికిత్స (ఫాదర్ నీప్)	0 12 0	0
7 ఆరోగ్యప్రభాకరము (రంగుచికిత్స)	0 4 0	0
8 జన్తు చికిత్స (జన్తు ప్రకృతిచికిత్స)	0 10 0	0
9 క్షీరచికిత్స (పాలపథ్యము, చికిత్స)	0 4 0	0
10 కూనె మహర్షి చరిత్ర—బోధ	0 4 0	0
11 Rishi Jivan Prakasam	0-4-0	0-
12 శ్రీరామతీర్థస్వాముల వేదాంతోపన్యాసములు (మొదటిభాగము)	0 8 0	0
13 డిటో (రెండవభాగము)	0 8 0	0
14 యుక్తిప్రకాశము (వేదాంతము)	0 8 0	0
15 మహాయోగము (హఠయోగీంద్రులు)	0 12 0	0 10

అడ్రెసు :—మేనేజరు, ప్రకృతి, బెజవాడ.

మద్యపాననిరసనదండకము

(అల్లంరాజు సూర్యనారాయణ మూర్తిగారు.)

ఓరీ! సురాపానలోలా! కృధాగ్ని ప్రకాశోరు ఫాలా! ఇసీ! దుష్టశీలా! మహా పాతకంబైన యీ మద్యపానంబు సేయంగనేలా! మదోన్మత్తతన్ లోకులం దిట్టనేలా! ఒడల్ తూలుచుం, జోగుచుం, గ్రుక్కుచున్, సుక్కుచున్, సోలుచున్, సిగ్గు గాసింత లేకుండ నాహా పథిన్ దొర్ల నేలా, జనుల్ నవ్వనేలా? విడంరాదె నీకిట్టి దుశ్శీలమేలా; మతిభ్రష్ట! నీ తల్లి నిల్లాలుగా నెంచి వర్తించుటంజేసి నీమోము వీక్షింపగా దోసమా గోపమా వేశమైనప్డు డాత్మీయులైనం గృపాణంబుచే నిర్దయాత్ముండవై ద్రుంచుటం జూడ నీకంటె దుర్మార్గుడున్నాడె; నీచాధమా! నీదురూపంబు నీహుంకృతుల్ దుష్టచేష్టల్ ప్రలాపంబులున్ జెప్పగా శక్యమే; యెఱ్ఱనౌ కండ్లతో నొఱ్ఱుగా జూచుటన్, మెండుగా నుమ్ములన్ వైచి యేహ్యంబు గల్పించుటన్ నిన్ను జేరంగరా రెవ్వరుం గ్రోధచిత్తా! మదోన్మత్త! నిర్భాగ్యచారిత్ర! ధాత్రిస్థలింగూలి పీనుంగు చందంబునం బండియుండంగ నీ శత్రువుల్ జేరి నీయాస్తి సర్వంబునుం గాకితంబందు వ్రాయించి నీదా నిశాని తుదిన్ వ్రేలు ముద్రిం దగన్వైచి నీ యాస్తి నెల్లం గ్రహింపం గడుం దుర్దశంబొంది దుఃఖించుచున్ జోగివై యుండగా నేల నీ యింట నీ యాలునుం బిడ్డలుం గూటికిం గుడ్డకుం దూరులై యేడ్చుచుం నిన్ను దూరంగ నొక్కింతయుం దెల్వి రాదా! సదా కల్లు పాకే గృహం బన్న సత్రంబు పానీయశాలంచు నూహించి జీవింపనేలా; జగద్రక్షకుండైన సర్వేశ్వరుం భక్తి బూజించు

టన్ మాని ఛీ ఛీ! దయాసత్య శౌచమ్ములన్నీడి సన్మార్గులం దిట్టుచుం గొట్టుచున్, జంపుచున్. చేతవిత్తంబు లేకున్న చౌర్యంబులం జేయుచున్, ఖైదుకుం బోవుచున్ ముండిపై మొండిపై యెట్లొటో గొంతకాలంబు జీవించి పెన్నిద్దురం బొందనున్నప్డు 'సారాయి దెమ్మంచు' త్రావంగ నూహింతువౌరా! మృతింగన్న యామీద నీపాట్లు యోచింప వేలా! కడుం బాధలం గుందుచుం జెక్క వేలేడు లయ్యామ్యలోకంబునం దుర్గతిం బొంది దుఃఖింతు వయ్యో! యికన్మద్యపానంబు చాలించి చిత్తంబునం దాజగన్నాథునీశున్ సదాభక్తి బూజించుమంతే దయా సత్య శౌచమ్ములం గల్గి వర్తించు మా వెన్క నాముష్మికంబైన సౌఖ్యంబునుం బొందు మోయీ! స్థిరంబై స్థిరంబై దిశన్.

త్రాగుడు పైశాచిక కృత్యము.

లక్నో పట్టణ నివాసియగు రెవరెండు జె. ఆర్. హాడ్సన్ గారు తమ యనుభవము నిటుల వ్రాయుచున్నారు:— "కత్తి పెట్టి కాల్చినట్లు నామనస్సును దహింప జేయుచున్న సంగతుల గొన్నిటి నీక్రింద దెలుపుచున్నాను. సైన్యమునకు సంబంధించిన మతాచార్యుడ నగుటచే నేను సైనికుల చెఱసాలను వెళ్లి చూచుచుందును. గొప్ప నేరములు చేసినవారు ఖైదుశిక్షను పొందినవారై సైన్యమునుండి వెడలగొట్టి వేయబడుదురు. ఇట్లు శిక్షితులగు వారిలో ననేకులు త్రాగుడు

వలననే యట్టి శిక్షకు పాత్రులయిరని నేను కనుగొంటిని. సూపరింటెండెంటు గూడ సైన్యములో జరుగు అనేక నేరములకు మద్యపానమే కారణమని యంగీకరించెను. సుఖరోగములచే బాధపడువారి ఆసుపత్రిని గూడ నేను చూచుచుందును. అందలి రోగులలో దాదాపుగా నందరును ఆ జాడ్యములను తాము తాగుడు యొక్క మైకమునకు లోబడియున్న కాలమునందే తగిలించుకొనిరని అనుభవజ్ఞుడగు ఒక అధికారి నాతో చెప్పెను ఈ నడుమ నా స్నేహితుడొకడు ఒక చిన్నవానిని గూర్చి యిట్లు నాతో చెప్పెను. అతని భార్యయు బిడ్డయు ఇంగ్లాండులో నుండిరి. హిందూదేశములోని ఒక నగరములో ఈ చిన్నవాడు మంచి యుద్యోగము నందున్నాడు. తాగుడును గూర్చి యితనితో మతాచార్య పదవియందున్న నా స్నేహితుడు అనేక పర్యాయములు ముచ్చటించెను తాగుటకు హక్కుగలదనియు, మైమఱచి తాను తాగువాడను గాననియు, తాగుడు తన కెట్టి హానిని చేయజాలదనియు అతడుపలికెను. ఇంగ్లాండునకుతిరిగిపోవునపుడు త్రోవలో నతడొక ఫ్రెంచివారి పట్టణము నందు నిలువవలసి వచ్చెను. పట్టణమును చూచుటకును తినుబండారములు కొన్నిటిని కొనుటకును నావలోని యితర స్నేహితులతోగలిసి అతడు బయలుదేరెను. తనకు తెలియకుండగనే ఆరాత్రి తాగిమైకములోనున్నసమయములో నతడొక వ్యభిచారిణిగృహమున ప్రవేశించెను. తెలివివచ్చి యాలోచించుకొనగా సుఖజాడ్యమును తానుతగిలించుకొంటినని అతడు గ్రహించెను. అంతట

నతనికి గృహమునకు వచ్చుటకు మనస్సుకలుగలేదు. విశ్వాస ద్రోహియైనందున ఆతడు తనభార్యను సమీపించుటకు సిగ్గు పడెను. త్రాగుడు యెంత హానికరమైనదో అతనికప్పుడు బోధ పడెను. తనయుదంతమును మతాచార్యునికి తెలిపి "నాసంగతిని చెప్పి చిన్నవాండ్రను త్రాగుడుకు లోనుగావద్దని హెచ్చరింపు"డని వ్రాసెను. వీనినిగాని ఇట్టి ఇతరవిషయములనుగాని యెవ్వరు కాదనగలరు? త్రాగుడు పైశాచికకృత్యము. ఇట్టి చిన్నవాండ్రు పడిపోవుటకు అవకాశమును కలిగించు దురభ్యాసమును నేనుచూచి సహింపజాలను. మద్యపానమును దేశములోనుండి తరిమివేయుటకై నాచేతనైనంతవరకు పని చేయుటకు నేనుకృతనిశ్చయుడనైతిని.

—ధర్మసాధని

సీ॥ సిరిదొలంగియు జేత ♦ జిప్పసేరుట లొండు
చిత్తవిభ్రాంతియై ♦ జెడుట రెండు
తనసంతతిని దరిద్రతను గుందుటలుమూడు
కులహీనుడై దిగుల్గొనుట నాల్గు
మును రహస్యమును జెప్పి ♦ మోసపోవుటలైదు
తారతమ్యంబుల ♦ దూరుటారు
తలయెత్తి తిరుగుట ♦ కిలనోడుటయు నేడు
నెగతాళిసెందుట ♦ లెన్మిదవది
గీ. గాన నీయష్ట కష్టముల్గనుటె గాక
నైహికాముష్మికముల కనర్హుడగును
మద్యపానమ్ము లొనరించు ♦ మానవుండు
మానదగునోయి తగదోయి ♦ మద్యపాయి॥

మద్యము ఓజస్సును జెఱచును

మద్యము మనస్సునకు వికారము గలిగించును.

శ్లో॥ మద్యం హృదయమావిశ్య । స్వగుణై రోజసో గుణాన్
దశభి, ర్దశ, సంక్షోభ్య, చేతో నయతి, విక్రియామ్॥
(చరక చికిత్సా స్థానము - చతుర్వింశాధ్యాయము 29)

తా॥ మద్యము హృదయమున జొచ్చి తనయందలి పదిగుణములచేత ఓజస్సునందు పదిగుణములను జెఱిచి మనస్సును వికారము నొందించును.

ఓజస్సనేమి?

మనము భుజించునట్టి యాహారము,జాఠరాగ్ని చేజక్కగ పక్వముజెంది రసముగమారును.రసముచే రక్తమును,రక్తముచే మాంసమును, మాంసముచే మేధస్సును, మేధస్సుచే అస్థి (ఎముక) యును, అస్థిచేమజ్జయును, మజ్జచే శుక్రమును వరుసగ జనించును. ప్రాణాధారమగు నిట్టి శుక్రమునకు ఓజస్సు ఉపధాతువైయున్నది. మఱియు ఓజస్సు ఎట్టిదనిన:-

శ్లో॥ ఓజ స్సర్వశరీరస్థం శీతం స్నిగ్ధం స్థిరం మతమ్
సోమాత్మకం శరీరస్య బలపుష్టికరం మతమ్॥
(శార్ఙ్గధరసంహిత - పూర్వఖండం-5అధ్యాయం)

తా॥ ఓజస్సు శరీరం బంతటను వ్యాపించి శీతలము, మార్దవము, స్థైర్యము వీనితో గూడి చంద్రాత్మకమై శరీరమునకు బలము, పుష్టి, వీనిని గలుగ జేయును.

మద్యముయొక్క పదిగుణములు.

శ్లో॥ లఘూష్ణ తీక్ష్ణ, సూ, క్ష్మామ్ల, వ్యవా, య్యాశుగ, మేవచ
రూక్షం, వికాసి, విశదం, మద్యం, దశగుణం స్మృతమ్.

తా॥ మద్యము (1)లఘువును (చుల్కనైనది) (2) ఉష్ణంబును (వేడిమి కల్గినది.) (3) తీక్ష్ణంబును (మృదుత్వము లేనిది, (4) సూక్ష్మంబును (సూక్ష్మమైన యాకారము కలిగినది) (5) ఆమ్లంబును (పులుపుకలిగినది.) (6) వ్యవాయియు (తొలుత శరీరమునందెల్ల వ్యాపించి పిదప జీర్ణంబగునది,) (7) ఆశుగము (శీఘ్రముగ రోగముల గల్గించునది, (8) రూక్షంబును (జిడ్డులేనిది) (9) వికాసి (ఉదకమున నుంచబడిన తైల బిందువువలె పలుదెఱంగుల విస్తీర్ణంబగునది). 10 విశదంబును (వేఱొండు వస్తువునం దంటకుండునది) నై పది గుణములు గలిగియుండును.

ఓజస్సు యొక్క పదిగుణములు

శ్లో॥ గురు, శీతం, మృదు శ్లక్ష్ణం, బహులం, మధురం, స్థిరమ్
ప్రసన్నం, పిచ్ఛిలం, స్నిగ్ధం, ఓజో, దశగుణం, స్మృతమ్॥

తా॥ఓజస్సు—(1) గురుత్వము, (2) శీతలము, (3) మృదుత్వము,(4)శ్లక్ష్ణత్వము(నునుపు కలిగియుండుట),(5)మధురమై యుండుట(6)స్థిరత్వము(ఒక్కచోటనే నిలచి యుండుట), (7) ప్రసన్నత్వము, (8) పిచ్ఛిలత్వము, (9) స్నిగ్ధత్వము (జిడ్డుకల్గియుండుట) అను నీపదిగుణములు కలిగియుండును.

మద్యగుణములు ఓజస్సుగుణముల జెఱచును.

శ్లో॥ గురుత్వం, లాఘవా, చ్ఛైత్యం చౌష్ణ్యా, దమ్లస్వభావతః
మాధుర్యంమార్దవం, తైక్ష్ణ్యాత్ప్రసాద, శ్చాశుభావనాత్ 32
రౌక్ష్ణ్యాత్స్నేహం వ్యవాయిత్వా, త్స్థిరత్వం, శ్లక్ష్ణతామపి
వికాసిభావాత్పైచ్ఛిల్యం, వైశద్యా, త్సాన్ద్రతాం తథా.
సౌక్ష్మ్యాన్మద్యం నిహన్త్యేవ, మోజసః స్వగుణైర్గుణాన్
సత్వం తదాశ్రయశ్చాశు, సంక్షోభ్య, జనయేన్మదమ్॥ 34

తా॥ మద్యము పై జెప్పబడిన పదిగుణములలో లఘుత్వముచేత ఓజస్సునందలి గురుత్వమును, ఉష్ణముచే శీతలమును, ఆమ్లరసముచే మధురత్వమును, తీక్ష్ణత్వముచే మార్దవమును, ఆశుకారిత్వముచే ప్రసన్నత్వమును, రూక్షత్వముచేత స్నేహమును, వ్యవాయిత్వముచేత స్థిరత్వమును వికాసిత్వముచేత శ్లక్ష్ణత్వమును, విశదత్వముచేత పైచ్ఛిల్యమును, సూక్ష్మత్వముచేత సాన్ద్రత్వమును వరుసగా చెఱచి, అట్టి యోజస్సును ఆశ్రయించి యుండు సత్వగుణమునుకూడ చెఱచి మదము (మత్తతను) గల్గించును.

శ్లో॥ 'రసవాతాది మార్గాణాం సత్వబుద్ధీన్ద్రియాత్మనామ్
ప్రధాన స్యౌజసశ్చైవ హృదయం స్థానముచ్యతే' ॥35॥

తా॥ రసవాహకధమనులు, సాత్వికగుణము, బుద్ధీంద్రియములు, ఆత్మ, ఓజస్సు వీనికి హృదయము స్థానముగనుండును.

శ్లో॥ 'అతిపీతేన మద్యేన విహతే నౌజసా చ తత్
హృదయం యాతి వికృతిం తత్రస్థా యే చ ధాతవః ॥36॥

తా॥ అధికముగ త్రాగబడిన మద్యముచే ఓజస్సు క్షోభింపబడి హృదయము వికృతి నొందును. హృదయము నందలి బుద్ధి మొదలగు ధాతువులు కూడ వికృతి నొందును.

☞ "అధికముగ త్రాగబడిన మద్యముచే" యని యంతనే కొందఱధికపానమువలన గీడు మూడునుగాని మితపానము వలన నొకింతయేని సేగిలేదని బలుకుదురు. గాని వారి వచనములు యుక్తికిని అనుభవమునకును మిగుల దూరముగనున్నవి. మొదటి మద్యబిందువు నోటపడిన దినముననే హృదయ వికృతి బీజము శరీరమున నాటబడిన ట్లగును. పానాభ్యాస మధికమైన కొలదిని బీజము మొక్కయై వృక్షమై శరీరమంతయు వ్యాపించియభ్యాసము మిన్నంటి నంతనే విషఫలములన్నియు దృగ్గోచరము లగును. ప్రథమదశయందావికృతి లక్షణము లన్నియు నాంతర్యముననె దాగియుండి కడపటిదశయందు బాహ్యమున గన్పట్టును. అంతియగాని మద్యమునందు దోషము లేకపోలేదు. మద్యమువలన దైహిక మానసిక వ్యాధులన్నియు నుత్పన్నము లగుననియు మానవమాత్రుడెవ్వడును యెట్టిసమయముననైన నుమద్యమును గ్రోలరాదనియు మహాత్ములును వైద్యోత్తములును నైకకంఠ్యముగ వక్కాణించుచున్నారు.—ప్ర॥ సం॥

ఉ॥ దోసపుదారిజూపి పరితోషముమాపి యశంబుఁబాపి దు
ర్వాసన నోట రేపి భగవత్కృప దవ్వులజోపి బల్ రసా
భాసము జేసి యూపి నరుఁబాడొనరింతు వటందురు నిన్ను నో
యాసవమా! జొహారులు జొహారులు మాదెసఁ జూడ
బోకుమా॥

పాననిషేధము - బైబిలు ఆజ్ఞలు

బైబిలు క్రైస్తవుల యొక్క ప్రమాణగ్రంథము. అది త్రాగుడును నిషేధించుచున్నది. బైబిలునందు విశ్వాసము కల వారెల్లరును దానిలోని యాజ్ఞలను శిరసావహించి మన్నింపవలయును. పానమునుగూర్చి బైబిలు వివరించు విషయములు గ్రహింపకుండ నున్న వారి మేలుకొఱకు బాటను పోవువాడు సైతము పొరబాటుపడ నవసరము లేనంత స్పష్టముగనున్న కొన్ని యంశముల నిందుదాహరింతుము.

(1) బైబిలు రచింపబడిన కాలములో ముఖ్యముగా భాగ్యవంతములగు తరగతులలోని పానాచారములను గూర్చి బైబిలు తెలియజేయుచున్నది. ఆసందర్భమున సమ్మతినిగాని అసమ్మతినిగాని అది చూపుటలేదు. (2) బట్టీలో వండి దించు పద్ధతి బైబిలుకాలమున వాడుకలో లేదు. కావున నిరపాయకరములని చెప్పబడునట్టి స్వల్పముగ మద్యసారగుణముతో కూడియుండు ద్రాక్షారసమువంటి ద్రవములను సైతము త్రాగకూడదని యది నిషేధించుచున్నది. (3) ద్రాక్షారసమును గూర్చి వివరించిన 181 తావులలోని బైబిలు వాక్యములు కొన్నిచోట్ల మత్తునొదవించు దానిని గూర్చియు కొన్నిచోట్ల మత్తును కలుగజేయనట్టి క్రొత్తద్రాక్షారసము (టిరోష్) ను గూర్చియు తెలియజేయుచున్నవి. ఆకాలమున నీరెండు రకముల ద్రాక్షారసములును వాడుకలో నుండెను. చివరిది (క్రొత్తది—అపుడపుడు చేసినది) తరచుగా శ్రేయస్సునకు ఆశీర్వాదమునకు సంబంధించినదిగా నుదహరింపబడినది. "దేవుడు

ఆకాశహిమమును......విస్తారమైన ధాన్యమును క్రొత్త ద్రాక్షారసమునునీకిచ్చెను." (ఆదికాండము 27-28).

(2) మొదటిది (క్రొత్తది కానిది) తఱచుగా వాడు వక్రుడు దుర్గుణములను కలుగ జేసెను మరియు (నోవహు) ద్రాక్షారసమును త్రాగి మత్తుడై తన గుడారములో వస్త్రహీనుడుగ నుండెను. (ఆది 9; 21) యేసుక్రీస్తు యేమాత్రము ను మత్తులేని ద్రాక్షారసమును నీటి చేత చేసియుండెనని నమ్ముట మిక్కిలి యుక్తి యుక్తము. తమయొక్క త్రాగుబోతు అలవాటులు న్యాయమైనవని కనబఱచుటకై క్రీస్తుయొక్క యీ యమానుషక్రియ నెడతెగకుండ నుదహరించుచుండు వారు (లూకా 21: 34 లో) యేసుక్రీస్తుచెప్పిన హెచ్చరిక వాక్యములను మఱచిపోయినారు:— "కాని జాగ్రతగ నుండుడు. లేకున్న నకస్మాత్తుగా తిండిపోతుతనము త్రాగుబోతుతనము లను నమితమైన బరువులు మీహృదయములపై వేయబడును." క్రీస్తుయొక్క యీకార్యము (నీటినుండి ద్రాక్షారసముచేయుట) నుదహరించుటతో తమత్రాగుడు న్యాయమైనదని చూపువారు తాముకూడ వీటితో చేయబడిన ద్రాక్షారసమును మాత్రమే త్రాగుచుండవలయును. అట్లుచేసినచో త్రాగుడును నిషేధించువారితో వీరికి వివాదములేకుండ పోవును.

(3) త్రాగుడును—దారిద్ర్యమును:—సొలోమాను ఇట్లు చెప్పెను:-- "త్రాగుబోతు తిండిపోతు తప్పక దరిద్రులయ్యెదరు" (సామెతలు 23: 21). త్రాగుడు దరిద్రము తెచ్చుటయే కాక జనులలో పోరాటమును కూడ కలుగజేయుచున్నది. ఆర్థి

క సంబంధముగా చూడుడు. పనివాండ్రమధ్య నమితభాగ మల్లరి త్రాగుడువలననే కలుగుచున్నది. అందుమూలమున పాటు నష్టమగుచున్నది "ఎవరికి శ్రమ? ఎవరికి దుఃఖము? ఎవరికి జగడములు? ఎవరికి చింత? ఎవరికి హేతువు లేని గాయములు? ఎవరికి దృష్టిమాంద్యము? ద్రాక్షారసముతో ప్రొద్దుపుచ్చువారికే గదా? ద్రాక్షారసమును రుచిచూడ జేరువారికే గదా? ద్రాక్షారసము మిక్కిలి యెఱ్ఱగను, గిన్నెలో తళతళ లాడుచుండగను త్రాగుటకు రుచిగనుండగను దానివైపు చూడకుము. పిమ్మట నది సర్పమువలె కఱచును కట్లపామువలె కాటువేయును విపరీతమైనవి నీకన్నులకు కనుబడును నీవు వెఱ్ఱిమాటలు పల్కుదువు. నడిసముద్రమున పరున్నవానివలెను, ఓడకొయ్య చివఱను పరున్నవానివలెను నుందువు నన్ను కొట్టినను నాకు నొప్పి కలుగలేదు. నామీద దెబ్బలుపడినను నాకు తెలియలేదు. నేనెప్పుడు నిద్రమేలుకొందును? మఱలదానిని వెదకుదును అని నీవనుకొందువు" (సామెతలు 23: 29—35)

(4) త్రాగుడు మనశ్శక్తిని క్షీణింపజేయును: త్రాగుడువలన మానవునకు వచ్చునట్టి నిరాశకు నిలయమగు దుస్థితిని సొలోమోను వర్ణించెను. పాపమా త్రాగుబోతు దౌర్భాగ్యుడు మైకమువదలగనే యిట్లనును:—"నేనెప్పుడు మేల్కొనవలయును? తిరుగ నేనింకను ఆవిషయమును గూర్చి యడిగెదను?" (సామెతలు 23: 33—35) పానాభ్యాసముయొక్క వృద్ధికి,—దురభ్యాసముయొక్క వ్యాప్తికి మనశ్శక్తియొక్క క్షీణతకు ప్రధానకారణ మిచటకలదు. మనోబలము క్షీణించుటచే ప్రలోభనమునకు సదా వశుడై స్వప్రయత్నములతో

తనను తాను సంస్కరించుకొన నేరకుండునట్టి మనుష్యునకు సహాయము చేయుటకై నిషేధవిధి నవలంబించుట యిపుడావశ్యకము.

(5) త్రాగుడుమూలమున మంచి వంశపారంపర్యమునకు హానికలుగును. శాంప్సన్ (Sampson) పుట్టుకకు పూర్వము ఆతనితల్లికి ద్రాక్షారసము త్రాగకూడదని ప్రబోధింపబడెను. విదేశీయులగు హింసకుల వారినుండి యొకజాతికి తనయొక్కని యొక్క బలముతోడనే విముక్తిని కలిగింపవలసిన భారము శాంప్సనునదై యుండెను. దేవుడాతని కమానుషబలమును ప్రసాదించియు జన్మకాలమున శాంప్సన్ బలారోగ్యములు కల దేహమును కలిగియుండవలయునని కూడ (దేవుడు) తలంచెను. తల్లికేమియు వివరణము చెప్పబడలేదు, కాని "ద్రాక్షారసమును" త్రాగవద్దు, చాల మత్తుకలుగజేసెడు పానము వలదు అను ఆజ్ఞను చదువునపుడు త్రాగుడు యొక్క దుర్గుణములు సంతానముపై నెట్లు పనిచేయుచున్నది మనకు తెలియుచునే యుండుటవలన నీయాజ్ఞ యెందులకీయబడినదో ఆకారణము విస్పష్టముగ గోచరించుచున్నది.

(6) త్రాగుడు సంఘమునకును, చోరతనమునకును నొకవెనరింపై యున్నది. "ద్రాక్షారసపానము నధికముగ చేయువారికిని, చాలమత్తుకలుగజేయు పానీయములను త్రాగు బలవంతులకును, లంచముతీసికొని దుష్టుని న్యాయవంతుడని నిర్ణయించి మంచివాని యొక్క మంచితనమును కాదనువారికిని దుఃఖమే సంభవించును" (యెషయా 5:22)

బాధ్యతాయుతములగు నుద్యోగపదవుల నధిష్ఠించి యున్న త్రాగుబోతులు తఱచుగా తమ న్యాయబుద్ధిని గోల్పోయి బీదలకును, అసహాయులకును హింసకలుగుట కవకాశమిత్తురు. లేక తామే హింసకులైబాధింతురు. "రాజులుద్రాక్షారసమును త్రాగకూడదు, రాజకుమారులు మిక్కిలి మత్తు కలుగజేయు పానీయములను కోరనేకూడదు. అట్లయిన వారు త్రాగి చట్టమును మఱచిపోయి బాధితుల విషయమున చేయవలసిన న్యాయవిచారణను తల క్రిందులు చేయుదురు" (సామెతలు 31:4-5). డానియేల్ ఐదవ ప్రకరణములో త్రాగుడుమూలమునను,అవిధేయతమూలమునను రాజ్యమును పోగొట్టుకొనిన యొకరాజుకథ గలదు. సేనలుకూలుటకు త్రాగుడు తోడ్పడెను. (1. రాజులు 20: 13-21) ఇతరులవినాశమునకు తోడ్పడువారు నిందార్హులైయున్నారు. "తన యిరుగుపొరుగు వారికి త్రాగనిచ్చువానికిని ...... త్రాగునట్లు చేయువానికిని దుఃఖము సంప్రాప్తమగును" (హబక్కూకు 2-15) ఈప్రకరణమునందలి పండ్రెండవవాక్యములో "నరహత్యమూలమున పురనిర్మాణము చేయువారికి దుఃఖము, దుర్మార్గవృత్తిచే రాష్ట్రనిర్మాణము చేయువారికి శోకము సంభవించును." ప్రజల యొక్క ప్రాణములను పీల్చునట్టి కార్యములద్వారా పన్నులనుగైకొను విధానమంతయు అక్రమసిద్ధాంతముపై నాధారపడియుండుటయే గాక అతినీచమైన ధనార్జనవిషయిక వ్యాపారమైయున్నది. (ఇండియన్ మెసెంజరు పత్రికనుండి యనువదింపబడినది.)

☞ క్రైస్తవుడా! బైబిలునందు నీకు విశ్వాసముకల-

దేని మద్యపానము చేయబోకుము. క్రీస్తుయొక్క రక్తమని వైనుసారాయమును త్రాగకుము. క్రీస్తు ద్రాక్షరసమును చేసి యుండెనని చెప్పి పానాభ్యాసము మంచిదని సమర్థింపజూడకుము. సారాయములవలన బలారోగ్యములు కలుగునని భ్రమపడకుము. పానాభ్యాసము నితరులకు కలుగజేయకుము. పానచింతనము కించిన్నైన లేకుండనుండుము. ప్రి॥ సం॥

త్రాగుబోతు

సీ॥ ఊగుచు జోగుచు నుమ్మని గార్చుచు
  తాండవమాడును త్రాగుబోతు
కేరుచు గిరుచు క్రిందజారుచు
  దారిలో దొర్లును త్రాగుబోతు
తిట్టుచు గొట్టుచు దేహంబు తెలియక
  తగవులాడుచుబోవు త్రాగుబోతు
క్రొవ్వుచు నవ్వుచు కూకగుడ్డలుమాని
  తటాకంలో దిగు త్రాగుబోతు

గీ॥ వావివరుసలు లేకుండ వర్తిలుచును
దొంగలాటకు దాదొడ్డ దొరగగూడి
యిల్లువళ్ళను క్రమముగా గుల్లచేసి
దారసుతుల బాధించును త్రాగుబోతు.

గీ॥ ఎక్కడను లేని కలహముల్ మిక్కుటముగ
గల్గు త్రాగుబోతులవల్ల ఘనమువీడు
వీరు భూమికి భారమై వెలయకుండ
జేయ కర్తవ్యమగు దేశనాయకులకు. (రవి)

మద్యదుర్గుణాష్టకము

శ్లో॥ ఔష్ణ్యాచ్ఛీతోపచారం। తత్తైక్ష్ణ్యాద్ధన్తి మనోగతిమ్
విశత్యవయవాన్ సౌక్ష్మ్యాత్ । వైశద్యాత్కఫ శుక్రనుత్
మారుతం కోపయేద్రౌక్ష్యా । దాశుత్వా దాశుకర్మకృత్
హర్షదశ్చ వ్యవాయిత్వా । ద్వికాసిత్వా ద్విసర్పతి.

—సుశ్రుతము.

తా॥ మద్యము ఉష్ణగుణముచేత శీతోపచారములను జెఱచును. తీక్ష్ణత్వముచేత మనోగతిని పోగొట్టును. సూక్ష్మత్వముచేత అవయవములందెల్ల వ్యాపించును. విశదత్వముచేత కఫశుక్రములను నశింపజేయును. రూక్షత్వముచేత వాతమును ప్రకోపింపజేయును. ఆశుకరంబగుటచేత శీఘ్రముగ మోహాదుల గల్గించును. వ్యవాయిత్వముచేత (తొలుత శరీరమున వ్యాపించుటచేత) రోమాంచమును గల్గించును. వికాసిత్వముచేత శరీరమున బలుదెఱంగుల వ్యాపించును. ఇట్టెఱంగున మద్యము శరీరమునందెల్ల వ్యాపించి పైదుర్గుణములను గల్గించును.

☞ మద్యపాయీ! మద్యమును మితముగ గ్రోలినచో పైదుర్గుణములు కలుగవని తలంతువేమో అటుల భ్రమింపకుము. ప్రథమదశయందవియన్నియు దృగ్గోచరములు గాకపోవచ్చును గాని మొదటి మద్యబిందువు నోటిలోపడిన క్షణముననే పైదుర్గుణబీజములు నాటబడినవని తెలిసికొనుము.

—పత్రికాధిపతి.

అచలవేదాంతులు - మద్యపానము

అచలవేదాంతులు గొందఱు మన మేమితినిననేమి? ఏమి త్రాగిననేమని యనుచుందురని తఱుచు మనము వినుచుందుము గాని అచలగురువులలో సుప్రసిద్ధులగు కాల్వకోటయ్యగారు మద్యపానమువలన గలుగు ననర్థకములను స్వానుభవ పూర్వకముగ దెలిసికొని దానిని పూర్తిగ నిషేధించి తమ "శ్రీగురు నామ తత్త్వకీర్తనలు" అనుగ్రంథమున నిటుల వ్రాసిరి:—

సీ॥ తప్పక కాల్వకోటప్ప ప్రార్థించిన
మనవి గైకొను సర్వజనక నీవు
సారాయి త్రాగుట చాలద్రవ్యపు ఖర్చు
వాంతిపైత్యము తమోభ్రాంతిబుట్టు
కండ్లకారోధంబు కమలాక్ష కనుపించు
కాయంబు వడిచెడి కదలకేవుడు
వంచకత్వముగల్గు వసుధలోపల జూడ
దొరలకైనను యోగవరులకైన

గీ॥ గాన మధుపానదోషముల్ గట్టిగాను
గతముచేసియు మీపదహితుల గూడి
సచ్చిదానంద రూపమై సన్నుతింప
భద్రగిరిరామ కరుణించు విభవరామ.

గీ॥ పరగ సిద్ధార్థినామ సంవత్సరమున
మాఖమాసంబు లోపల మరియు శుద్ధ
పంచమీరోజు మధుపాన వాంఛ వర్జి
తంబు జేసితి నీకృప నంబుజాక్ష.

అచల గురువర్యులారా! శ్రీ కోటయార్యుల దివ్యోప దేశము నాలకింపుడు. మీ సంఘములయందు మద్యపానమును సంపూర్ణముగ నిషేధింపుడు. మద్యపానము వలన పవిత్రమగు నచల సాంప్రదాయమునకు గలిగిన కళంకమును మాపి వేయుడు. —సాధకుడు.

మద్యపాననిషేధము

ప్రభుత్వమువారు మద్యపాన నిషేధ ప్రచారమునకు 4 లక్షల రూప్యముల నొసంగిరి. మద్యము త్రాగుట కవకాశము లుండునంతవరకు మద్యపాన నిషేధము కొనసాగనేరదు. ఒకవంక కావలసినవారికి మద్యవిక్రయమునకు సౌకర్యములు గావించుచు, మద్యమును విక్రయించుచు వేరొకవంక మద్యమును త్రాగగూడదని బోధించుటవలన నెట్టి ప్రయోజనము గలుగజాలదు. మద్యనిషేధమును బోధించువారు తాము మార్గదర్శకులుగ నుండవలెను. మద్యవిక్రయమును మాన్పవలెను. దైహిక మానసిక వ్యాధులన్నిటికిఁ బుట్టినిల్లగు మద్యపానము వలని ధనలాభమును సంపూర్ణముగ గోల్పోవుటకు సంసిద్ధత జూపినగాని నిషేధము కొనసాగజాలదు. —పత్రికాధిపతి.

సారాయిపాట

సారాయి త్రాగవద్దన్న, సంసారములోనున్న సారమే చెడునన్న ॥సా॥

దారిలో నేరాయి చోరునిచేరాయి యీరాయి, ఆరాయి, యేరాయి దాకునో ॥సా॥ పగవాడు పడగొట్టునన్నా, నీకు

తగువాడు వెలిబెట్టునన్నా, భార్యమొగమోరగ బెట్టునన్నా, కొడుకు తగదంచు ఛీకొట్టునన్నా. ఉన్ననగరులో పగబుట్టునన్నా, యింట్లో శిగపట్లే, నగుబాట్లే, యగచాట్లే యగునన్నా ॥సా॥ పరులాలో మరియాదసున్న, ఆచట మరల మాటాడినతన్నె, కైపుబరువాయునా దేలకన్నె, దుడ్డు కఱువాయనా నోటమన్నే, యిదివఱకున్న నీపేరుసున్నె, గాన త్రాగుట విడుమన్న ॥సా॥ ఇల్లాలి నేడ్పించి పిల్లాలవంచించి, తల్లిదండ్రుల ఘోరదారిద్ర్యమున ముంచు ॥సా॥ యెల్లసంసారము పొల్లు చేయక నగ్బరల్లి చెప్పినమాట చల్లాగవినరన్న ॥సా॥

—రాజంశెట్టి శివప్ప, రెడ్డి రామిరెడ్డి, పెదకొప్పెర్ల

సీ॥ మరియాద కడతేర్చు మానము౯ దెగటార్చు
జ్ఞానము౯ బొలియించు శాంతమడచు
రోగముల్ బుట్టించు రోషము న్గసబెంచు
ప్రాణభంగము దెచ్చు బలముదొలచు
బరువముల్ బ్రేలించు బలుఁగాకి గావించు
ధనమెల్ల హరియించు మనసు గలచు
దలిదండ్రులను దుఃఖజలరాశి నోగిముంచు
సతిసుతాదుల నెల్ల వెతలబెట్టు.
గీ॥ దను వెఱుంగని మత్తు దనరంగ గలిగించు
జననింద నొదవించు ఘనత జెఱచు
సోయగంబు మాపు జోరుని గావించు
గుండెగాల్చు మేను నెండజేయు
నకట యిన్ని కీడులకు నాలవాలంబు
త్రాగుబోతుతనము ధరణినెపుడు.—ఒక క్రైస్తవుడు

కల్లు-సారాయి-బ్రాంది-బీరు.

సీ॥ కోతిచేష్టలజేయఁ గోరించుగావున, గల్లుగాదది పెద్ద పల్లుగాని । బుద్ధివైకల్యంబు బుట్టించుగావున, బ్రాందిగాదది పెనుభ్రాంతిగాని । సారహీనత్వంబు సమకూర్చుగావున, బీరు గాదది వట్టి బీరుగాని । ప్రాణముల్ తీయంగ బాల్పడుగాన సారాయికాదది కుసారాహిగాని॥ గీ॥ పెక్కులేటికి బరికింప లెక్కలేని । చిక్కులెల్లను బానంబు సిద్ధపఱచు । గాన జను లార సుఖపడగాంక్షయున్న । బ్రిదుకు డికమీద హాయిగా బానముడిగి॥

సీ॥ మంచి మార్గంబున మసలంగనీయక, దారికడ్డుగ నుండు, ముల్లు కల్లు । కలిగినదానిని గడుపార దిననీక, గారించుకూటిలో కల్లు కల్లు । సిలుకడ మతిలేక నిచ్చలు భ్రమణంబు కలిగించుచుండెడు కల్లు కల్లు । చెడుబుద్ధులెన్నెన్ని పుడమినున్నవో వానికెల్లను దాను పుట్టిల్లు కల్లు॥

గీ॥ పెక్కులేటికి.........॥

సీ॥ పెద్దమేడలలోన నద్దంపు బీరువాలందు నొప్పుచు నుండు బ్రాంది మొదలు । చిట్టి పాకలలోన లొట్టెలలోపల గ్రాలుచునుండెడు కల్లువరకు । గలుగు మద్యములెల్ల కలియనునైతాను, ప్రజలను జెఱుపంగ బంపినట్టి । కింకరులను టకు శంకింపబనిలేదు, చక్కగా బరికింప సత్యమగును॥

గీ॥ పెక్కులేటికి.........॥

సీ॥ రుచిలేదు దేహంపురుచి చెడగొట్టును, మద్యమేటికి నింక మందులార । పసలేదు గాత్రంపు పసతెగటార్చును, మద్యమేటికినింక మందులార । సారంబులేదు ధీసారంబు దిగ ద్రాప్రు, మద్యమేటికి నింక మందులార। శ్రీ కరమదికాదు శ్రీ

ప్రకృతి పత్రిక

కరము చెఱచు, మద్యమేటికి నింక మందులార॥
గీ॥ పెక్కులేటికి...... —(కా॥ బ్రి॥ శా॥ రవి.)

సీ॥ క్రొత్తగా జచ్చిన యత్తతద్దినమంచు తిత్తుల సారాయి దెచ్చునొకడు। అందులోనికి నంజుడనుకూలమౌనంచు కోడిపెట్టలబట్టికోయునొకడు। మాతాతనాడిది మర్యాదటంచును మేకతలలబట్టి మ్రొక్కునొకడు। చాత్తాని గురువులచేతి తీర్థంబుగాని ప్రీతిసారాగోరి ప్రేలునొకడు॥ గీ॥ వీరలంట సదాచార ధీరులంట। నీతికోవిదులట మహానీయులంట। సూరిజనులార వినరయ్య చూడరయ్య। కటకటా కాలమహిమల గాంచుడయ్య॥ —సన్మార్గబోధిని.

మ॥ మనుజుండొక్కడు కల్లుపాకజొరె, తన్మధ్యంబునన్ వస్త్రహీనుని ధాత్రింబొరలాడువాని, మతిశూన్యున్, శ్లేష్మసిక్తాంగునిన్। గని నాకంతటిఘాటుగల్లుసుకనే, కైపెక్కగాం బోయుమీ। యని విక్రేతను గోరుచుండె, యది నైచ్యం బంచునెంచం దహా! —క॥ కోదండరామశర్మ.

ఉ॥ జారసఖిన్ ధనాంగనను జారుని చోరుని ద్రాగుబోతు నె। వ్వారును కీర్తికాసపడువారలు కొంపకు జేర్పరాదు; త। ద్వారము కార్యముండినను దానుచు ద్రొక్కగరాదు నిక్కమీ తీరువెలుంగకున్న గొనితేవలెనే యపకీర్తి యేరికిన్॥ —శ్రవణానందము

క॥ రామానుజమతమని। బహు, సామెతలంగల్లు ద్రాగ సాయింతుర; నీ। వేమరి చెడకుము, పలుకరు నీమముతో హరిపదముల నెఱకొను మనసా॥ —హరిపదధ్యానబోధము

ప్రకృతి చందాదారులకు తగ్గింపు ధరలు.

16	రక్తప్రక్షాళన చికిత్స (పటముతో)	0	5	0	0	4	0
17	పచ్చితిండివలని ప్రయోజనము	0	12	0	0	10	0
18	స్వాభావిక చికిత్సానియమములు	0	5	0	0	4	0
19	తొట్టిస్నాన నియమములు	0	6	0	0	5	0
20	నిర్వికారభావిజీవనము(కొబ్బరిగూర్చి)	1	8	0	1	0	0
21	రోగచికిత్స (హిందికి తెనుగు)	0	6	0	0	5	0
22	ప్రాకృత చికిత్సార్ణవము 1వ॥ భా॥	1	8	0	1	0	0
23	ప్రౌఢప్రభాకరము (1,2 భాగములు)	2	0	0	1	8	0
24	శుక్లనష్టము (1వ భాగము)	0	12	0	0	9	0
25	లక్ష్మణజలచికిత్స (పటములతో)	0	12	0	0	8	0
26	మహారోగము (హఠయోగీంద్రులు)	0	8	0	0	6	0
27	ఔషధవైద్య మొక యూహాశాస్త్రము	0	4	0	0	3	0
28	శిశుమాతల కొక సందేశము	0	4	0	0	3	0
29	ప్రకృతిచికిత్స (పం॥ అయ్యర్ గారు)	0	5	0	0	4	0
30	ప్రకృతిచికిత్స (కే. యల్. శర్మగారు)	0	5	0	0	4	0
31	స్త్రీలవ్రతము (జ్ఞానాంబగారు)	0	3	0	0	2	0
32	ప్రకృతిచికిత్స కా॥ నాగేశ్వరరావుగారు	0	5	0	0	4	0
	తత్వలక్ష్యార్ణవము (వైరాగ్యము)	1	0	0	0	15	0
33	తెల్లచక్కెరవలని విపత్తు	0	10	0	0	6	0
34	తేనీరు విషతుల్యము	0	10	0	0	6	0
35	ప్రాకృత చికిత్సార్ణవము (2. భాగము)	1	4	0	1	0	0
36	ఆరోగ్యము - కామేచ్ఛ	0	3	0	0	2	0

అడ్రెసు—మేనేజరు, ప్రకృతి, బెజవాడ.